Bak?m Davran??lar? Ölçe?i-24

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bak?m Davran??lar? Ölçe?i-24*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17212

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bak?m Davran??lar? Ölçe?i-24 (BDÖ-24), sa?l?k hizmetleri ba?lam?nda hasta odakl? bak?m davran??lar?n?n alg?lanan düzeyini ve niteli?ini de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2012 y?l?nda ?erife Kur?un ve Nevin Kanan taraf?ndan tamamlanm??t?r. BDÖ-24, toplam 24 maddeden ve dört temel alt boyuttan olu?maktad?r.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n bak?m davran??lar?na ili?kin alg?lar?n? 6'l? Likert tipi derecelendirme (1= hiç kat?lm?yorum - 6= tamamen kat?l?yorum) üzerinden ölçmektedir. Elde edilen bulgular, ölçe?in hem?irelik ara?t?rmalar?nda ve klinik de?erlendirmelerde kullan?labilecek güçlü psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Bak?m davran??lar?, Hem?irelik, Psikometrik özellikler, Geçerlik, Güvenirlik, Adaptasyon, BDÖ-24, Sa?l?k hizmetleri.

Yazarlar

?erife Kur?un, Nevin Kanan.

Amaç

Bak?m Davran??lar? Ölçe?i-24'ün temel amac?, sa?l?k profesyonellerinin (özellikle hem?irelerin) hastalar?na yönelik sergiledi?i bak?m davran??lar?n?n alg?lanan düzeyini ve kalitesini sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel adaptasyonunu gerçekle?tirerek, Türkiye'deki sa?l?k ve hem?irelik ara?t?rmalar?nda kullan?labilir, geçerli ve güvenilir bir ölçek sa?lamak hedeflenmi?tir.

Bu ölçek, klinik uygulamalarda bak?m kalitesini de?erlendirme, bak?m e?itim programlar?n?n etkinli?ini ölçme ve hastalar?n deneyimlerini anlamada önemli bir araç olarak hizmet vermektedir. Dört alt boyutu arac?l???yla bak?m?n farkl? ve kritik yönlerini detayl?ca incelemeye olanak tan?r.

Yap?

BDÖ-24, hastane ortam?nda hasta taraf?ndan alg?lanan bak?m davran??lar?n?n çok boyutlu yap?s?n? ölçmektedir. Ölçe?in temelini olu?turan bu yap?, sadece fiziksel bak?m? de?il, ayn? zamanda duygusal destek ve profesyonel yeterlili?i de kapsamaktad?r. Ölçek, 24 madde üzerinden dört spesifik alt boyutta toplanan davran??sal göstergeleri analiz eder:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Güvence (8 madde): Hastan?n kendini emniyette ve rahat hissetmesi, duygusal destek almas? ile ilgili davran??lar? içerir.
Bilgi Becerisi (5 madde): Hem?irenin teknik yeterlili?i, prosedürleri do?ru uygulama ve hastaya durumu hakk?nda do?ru bilgi verme becerisini ölçer.
Sayg?l? Olma (6 madde): Hastan?n ki?isel alan?na, mahremiyetine ve kültürel de?erlerine gösterilen etik yakla??mlar? ve sayg?y? de?erlendirir.
Ba?l?l?k (5 madde): Hem?irenin hastaya olan profesyonel sorumlulu?u, ilgi ve adanm??l?k düzeyini yans?t?r.

Geçerlik

Bak?m Davran??lar? Ölçe?i-24'ün Türkçe formunun geçerlik analizleri, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamaya odaklanm??t?r. Geçerlik çal??malar?nda iki temel yöntem kullan?lm??t?r:

Kapsam Geçerlik ?ndeksi: Uzman görü?leri al?narak maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?i de?erlendirilmi? ve yeterli kapsam geçerli?i sa?land??? gösterilmi?tir.
Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA): Ölçe?in, orijinal formunda önerilen dört faktörlü yap?s?n?n (Güvence, Bilgi Becerisi, Sayg?l? Olma, Ba?l?l?k) Türk kültürüne uyarlanm?? verilerle ne kadar uyumlu oldu?u test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, modelin veri ile uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçümlerin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Çal??mada kullan?lan temel güvenirlik katsay?lar? ?unlard?r:

Cronbach Alfa Güvenirlik Katsay?s?: Ölçe?in iç tutarl?l???n? ölçmek için kullan?lm??t?r. Hesaplanan Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in genelinin ve alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.
Pearson Momentler Çarp?m? Korelasyonu: Test-tekrar test güvenirli?ini incelemek amac?yla kullan?lm??t?r. Bu analiz, farkl? zamanlarda yap?lan ölçümler aras?ndaki ili?kinin gücünü belirleyerek, ölçe?in zamana kar?? kararl? sonuçlar verdi?ini kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

BDÖ-24'ün psikometrik özelliklerinin belirlenmesinde **do?rulay?c? faktör analizi** kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in 24 maddesinin dört faktörlü teorik yap?y? destekledi?ini göstermi?tir. Bu dört faktör, bak?m davran??lar?n?n temel bile?enlerini temsil etmektedir.

Faktör yükleri ve madde da??l?mlar?, orijinal ölçe?in yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu

ARABPSYCHOLOGY.COM

do?rulam??t?r. Alt boyutlar ve madde say?lar? a?a??daki gibidir:

Güvence (8 madde)
Bilgi Becerisi (5 madde)
Sayg?l? Olma (6 madde)
Ba?l?l?k (5 madde)

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) ölçe?i.

Format: 6'l? Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Sa?l?k hizmeti alan hastalar veya hem?irelik ö?rencileri/profesyonelleri.

Ya? Grubu: Yeti?kin popülasyon.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, hem?irelik ve sa?l?k bilimleri alan?ndaki akademik bir dergide yay?nlanm??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n her bir maddeye ne derece kat?ld?klar?n? i?aretledi?i, 1 (**hiç kat?lm?yorum**) ile 6 (**tamamen kat?l?yorum**) aras?nda de?i?en puanlama sistemi kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Hem?irelik bak?m?, Do?rulay?c? faktör analizi, Cronbach Alfa, Klinik de?erlendirme, Bak?m kalitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: skursun@selcuk.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar ?erife Kur?un'a ait Selçuk Üniversitesi ilgili birimi (e-posta adresi üzerinden ileti?im önerilir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2012 y?l?nda ?erife Kur?un ve Nevin Kanan taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar ?erife Kur?un ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2012.

Sorumlu Yazar ?leti?im: skursun@selcuk.edu.tr

Kaynaklar

Kur?un, ?. ve Kanan, N. (2012). Bak?m Davran??lar? Ölçe?i-24'ün Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. Anadolu Hem?irelik ve Sa?l?k Bilimleri Dergisi, 15(4), 229-235.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: e-dergi.atauni.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: bakim-davranislari-olcegi-24-toad.pdf

Bak?m Davran??lar? Ölçe?i-24 Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, 24 madde ve 4 alt boyut içermektedir:

Güvence (8)
Bilgi Becerisi (5)
Sayg?l? Olma (6)
Ba?l?l?k (5)

ARABPSYCHOLOGY.COM